

دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان
حوزه معاونت پژوهشی

راهنمای نگارش پایان نامه ها دکتری حرفه ای و دکتری
تخصصی

فهرست مطالب

۳	مقدمه
۴	تنظيم مطالب پایان نامه
۴	ترتیب صفحات
۵	صفحات مقدماتی
۶	صفحات اصلی
۶	صفحه‌ی چکیده
۶	فصل‌های پایان نامه
۸	فهرست منابع
۸	نحوه ارجاع منابع در متن
۹	نحوه نگارش فهرست منابع
۱۲	پیوست‌ها
۱۲	چکیده انگلیسی
۱۳	ویرایش و نکات فنی پایان نامه
۱۳	جلد
۱۳	اندازه و نوع قلم مورد استفاده
۱۴	حاشیه بندی و فاصله گذاری
۱۵	شماره گذاری
۱۶	شماره گذاری صفحات
۱۷	شماره گذاری بخش‌ها، جدول‌ها، شکل‌ها، فرمول‌ها
۱۷	جدول‌ها و شکل‌ها
۱۷	روابط ریاضی و فرمول‌ها
۱۸	پاورپوینت یا زیرنویس
۱۸	درج لغات لاتین در متن فارسی
۱۹	پیوست‌ها

یکی از اهداف ارائه پایان نامه یا رساله ، آشنایی دانشجویان با نحوه نگارش و تنظیم مطالب یک موضوع علمی پژوهشی است این راهنمای ساده ای نگاشته شده و می تواند شما را تا رسیدن به یک پایان نامه کامل همراهی کند پایان نامه به عنوان بخشی از فعالیت های لازم برای اخذ درجه در رشته و مقطع تحصیلی مربوطه می باشد و بایستی به طور منطقی و علمی نگاشته شود . یکی از دلایل تهیه این راهنمای ایجاد هماهنگی بیشتر و یکسان سازی پایان نامه ها و رساله های دانشجویان از نظر شکل ظاهری، نحوه تایپ، صحافی و صفحه پردازی پایان نامه تحصیلی دانشجویان دوره تحصیلات تكمیلی است . راهنمای حاضر بر اساس دستورالعمل های سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی و همچنین با عنایت به نکات برجسته آیین نامه های دانشگاه های معتبر داخلی تهیه گردیده است . پایان نامه ای که از استانداردهای تعیین شده در این راهنمای آیین نامه های دانشگاه قبول دانشگاه قرار نخواهد گرفت.

تنظیم مطالب پایان نامه

ترتیب صفحات

- ۱- صفحه سفید
- ۲- صفحه ای بسم ا...
- ۳- صفحه ای فارسی مشابه طرح روی جلد فارسی
- ۴- صفحه ای تأییدیه هیئت داوران(تصویب نامه)
- ۵- سوگند نامه
- ۶- تعهد نامه اصالت رساله
- ۷- صفحه ای تقدیم
- ۸- صفحه ای سپاسگزاری
- ۹- صفحه ای فهرست مطالب
- ۱۰- صفحه ای فهرست جدول ها
- ۱۱- صفحه ای فهرست شکل ها
- ۱۲- صفحه ای فهرست نقشه ها
- ۱۳- چکیده فارسی
- ۱۴- فصل های پایان نامه
- ۱۵- فهرست منابع
- ۱۶- پیوست ها
- ۱۷- چکیده انگلیسی
- ۱۸- صفحه ای انگلیسی مشابه طرح روی جلد انگلیسی
- ۱۹- صفحه سفید

صفحات مقدماتی

۱- روی جلد

صفحه روی جلد ، به ترتیب در سمت راست به زبان فارسی و در سمت چپ به زبان انگلیسی در دو طرف پایان نامه قرار می گیرد و شامل آرم دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان ، عنوان پایان نامه، نام و نام خانوادگی استاد راهنما، مشاور، نویسنده و تاریخ تهیه پایان نامه می باشد(طبق نمونه)

۲- صفحه ی سفید

بعد از جلد و همچنین در آخر پایان نامه قبل از جلد صفحه سفید قرار می گیرد.

۳- صفحه ی بسم ا...

این صفحه بعد از صفحه سفید قرار می گیرد(بسم ا...در وسط صفحه) و بایستی به شکل ساده و مشخص صفحه آرایی شود، از به کار بردن هر گونه کادر و تزئین در این صفحه خودداری شود.

۴- صفحه ی فارسی مشابه طرح روی جلد فارسی

کلیه مندرجات روی جلد با همان ترتیب فاصله ها و قلم های روی جلد در این صفحه قرار می گیرد.

۵- صفحه ی تأییدیه هیئت داوران(تصویب نامه)

تصویب نامه با امضای استادان راهنما ، مشاور ، داور و معاونت پژوهشی در این صفحه قرار می گیرد . (طبق نمونه)

۶- صفحه ی تقدیم

این صفحه اختیاری است و اختصاص به ذکر نام فرد یا افرادی دارد که پایان نامه به ایشان تقدیم می شود.

۷- صفحه ی سپاسگزاری

این صفحه اختیاری است . در این صفحه از افرادی که در انجام پایان نامه به نحو مؤثری همکاری نموده اند سپاسگزاری می شود.

۸- صفحه ی فهرست مطالب

فهرست مطالب شامل چکیده، فصل ها و عنوان فصل ها، بخش ها و عنوان بخش ها، و همچنین زیر بخشها، فهرست منابع و چکیده انگلیسی می باشد . لازم است شماره صفحه در مقابل هر یک از عناوین فهرست مطالب قید شود.(طبق نمونه)

*صفحاتی که قبل از صفحه فهرست مطالب می آید در این صفحه ذکر نمی شود.

۹-صفحه‌ی فهرست جدول‌ها

این صفحه شامل، عنوان، شماره و صفحه جدول‌های موجود در متن می‌باشد.(طبق نمونه)

۱۰-صفحه‌ی فهرست شکل‌ها و تصویرها

این صفحه شامل فهرست کلیه‌ی تصاویر، نمودارها و عکس‌های موجود در متن است، که همگی تحت عنوان شکل آورده می‌شود.

۱۱-صفحه‌ی فهرست نقشه‌ها

این صفحه شامل فهرست کلیه‌ی نقشه‌های موجود در متن است.

صفحات اصلی

۱-صفحه‌ی چکیده

چکیده بایستی مختصر و مفید بوده شامل هدف پژوهش، روش پژوهش و نتایج به دست آمده به طور مختصر می‌باشد و حداقل‌تر یک صفحه بدون ذکر فرمول، نگاره و منابع باشد . چکیده در یک پاراگراف و سطر اول آن بدون تو رفتگی باشد . در انتهای چکیده ۴ تا ۶ واژه کلیدی آورده می‌شود.

۲-فصل‌های پایان نامه

پایان نامه شامل ۵ فصل به ترتیب زیر می‌باشد.

*در موارد خاص در برخی از رشته‌ها با نظر گروه مربوطه و موافقت شورای پژوهشی دانشگاه عنوان فصل‌های پایان نامه می‌تواند تغییر کند.

-فصل اول :کلیات تحقیق

این فصل شامل بیان مسئله، ضرورت انجام تحقیق، اهداف و فرضیه‌های پژوهش، تعریف متغیرها و پیش فرضهای پژوهش و تعریف اصطلاحات است. بیان مساله به معنای توصیف و توجیه موضوع پژوهش است . در این قسمت باید به این سوال جواب داده شود که چرا مساله پژوهش مساله‌ای است که باید مورد تحقیق علمی قرار گیرد . اصل کلی در بیان مساله رعایت یک روند منطقی است بطوری که شروع آن با مشکل و ختم آن با هدف تحقیق می‌باشد. در بیان مساله معلوم می‌شود که : بروز و شیوع م شکل چقدر است؟ چه کسانی را در بر می‌گیرد؟ این موضوع از چه زمانی و به چه ترتیبی در جامعه بصورت مساله در آمده و چه تحولی داشته است؟ دلایل احتمالی مشکل چیست؟ چه راه حل‌هایی تا کنون بکار رفته است؟ و تا چه اندازه موفق بوده است و چرا این روش انتخاب شده است؟ لازم است عوارض ناشی از تداوم مشکل و فواید ناشی از اجرای تحقیق و کاربرد آن به روشنی مطرح گردد. اهداف باید صریح، روشن، بدون ابهام و

واقع بینانه باشد و بصورت منطقی و با افعال رفتاری بیان شود . اهداف باید با عنوان، بیان مساله، فرضیه و سوالات پژوهش هماهنگ باشد.

فرضیه و سوالات بصورت یک جمله خبری و حتی المقدور جهت دار نوشته شود و حاوی یک پیشگویی باشد و زیربنای علمی داشته باشد . در مطالعات توصیفی به جای فرضیات سوالات تحقیق ذکر می شود.

در تعریف نظری متغیر ها باید از یک مرجع معتر استفاده نمود و به طور دقیق و واضح و با کلمات ساده آن را تعریف کرد . در تعریف عملی متغیر بصورت واقعیاتی قابل اندازه گیری با کلمات ساده و واضح بیان شود.

پیش فرض ها جملاتی هستند که درستی و اعتبارشان پذیرفته شده است و احتیاج به استدلال ندارند و مساله پژوهش بر اساس آن بنا نهاده شده است . بنا بر اصول پیش فرض ها، همه پدیده ها دلایل پیشین دارند، حوادث طبیعی بر حسب تصادف نیستند و احتمالا بنا بر دلایلی هستند.

فصل دوم : مروری بر تحقیقات انجام شده

مروری بر مطالعات به منظور دستیابی به جنبه های مختلف موضوع پژوهش است که برای محقق فرصتی فراهم می سازد تا درک کند در این زمینه چه کارهایی انجام شده و چه اطلاعاتی در این زمینه وجود دارد و او باید از کجا شروع کند و یا چه کاری و چگونه کار را انجام دهد . در حقیقت مروری بر مطالعات خلاصه ای از نکات اصلی، نتیجه گیری عمومی و خلاصه موجود در مطالعات و کاربرد در تحقیق می باشد . در هنگام سازمان دهی مرور مطالب، اول بحث را به مطالعاتی که حداقل ارتباط را با مطالعه حاضر دارند اختصاص دهید . ضمناً ذکر نام نویسنده مورد نظر و سال تحقیق او نیز در متن ضروری است . توجه شود منظور از ارائه این فصل صرفا به نقل قول از مراجع و منابع مختلف نیست، بلکه باید همراه با خلاصه ای از این نظرات و بحث کلی باشد، به نحوی که خواننده را ارضاء نماید.

فصل سوم : مواد و رو شها

این فصل متناسب با نوع رشته شامل روش پژوهش، جامعه پژوهش، محیط پژوهش، نمونه پژوهش، روش نمونه گیری، حجم نمونه و روش محاسبه آن، مشخصات واحد پژوهش و معیارهای ورود و خروج مطالعه، توضیح ابزار گردآوری اطلاعات و روایی و پایایی ابزار، روش گردآوری اطلاعات، روش تجزیه و تحلیل داده ها، محدودیت های پژوهش و ملاحظات اخلاقی است.

فصل چهارم : نتایج

این فصل شامل بیان نتایج حاصل از تحقیق است . مطالب این بخش تنها بر اساس یافته های حاصل از پژوهش تنظیم می گردد و شامل اطلاعات نوشتاری، جداول و نمودارها می باشد . باید از ذکر اطلاعات معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوارسگان یکسان در الگوهای متفاوت(متن، جداول و نمودار...) پرهیز شود . البته ضروری است یافته ها در ابتدا با جملات ساده و روان بیان شده و برای بیان جزئیات به جداول و نمودار استناد شود . این فصل به بیان یافته ها اختصاص

دارد نه تفسیر آنها لذا صرفا نتایج به ترتیب منطقی و متناسب با اهداف و فرضیاتی که بیشتر در پروپوزال طراحی شده بود بیان گردد و از تناقض گویی پرهیز شود.

فصل پنجم :بحث و نتیجه گیری

این فصل شامل بحث، تفسیر، نتیجه گیری، جمع بندی و پیشنهادات است . قسمت اول بحث پاسخ به سوالات پژوهش است سپس نتایج با یافته های دیگر محققین مقایسه می گردد و دلایل تفاوت ذکر می شود. در این فصل باید به یافته های مهم و شاخص پایان نامه با دلایل منطقی و علمی اشاره شود و تنها نتا یجی مورد بحث قرار گیرد که در فصل نتایج به آن اشاره شده است.

نتیجه گیری در آخر بحث آورده می شود . در این قسمت نتایج اختصاصی و مهم به صورت دسته بندی ارائه می گردد، طوری که خواننده پایان نامه باخواندن آن بتواند یافته های مهم پایان نامه را به دست آورد.

در قسمت پیشنهادات به مسائل بی جواب در رابطه با تحقیق انجام شده اشاره می شود و پیشنهاداتی برای تحقیقات بعدی به استناد نتایج بدست آمده در این تحقیق ارائه می شود . در حقیقت در این بخش زمینه های تحقیقاتی جدید پیش روی محققان گذاشته می شود.

۳- فهرست منابع

در این قسمت نویسنده باید فهرستی از منابع و ارجاعات مورد استفاده در متن پایان نامه، مانند (کتاب، مقاله، مصاحبه، اینترنت و...) را ارائه نماید.

الف : نحوه ارجاع منابع در متن همانند اکثر متون علوم پزشکی جهت ارجاع به منبع از شماره گذاری استفاده می شود به طوری که استناد به یک منبع با ذکر عدد در داخل پرانتز در انتهای هر جمله و یا پاراگراف مشخص می شود . به عبارتی دیگر ، به هر منبعی که مورد استفاده قرار می گیرد یک شماره اختصاص می یابد
مثال: ناهنجاریهای تکاملی ، عمدۀ ترین مرگ کودکان را تشکیل می دهنند(۵)

این شماره ها بعد از نقطه و کاما در آخر هر جمله و قبل از دو نقطه (:) و سمی کولن (؛) قرار می گیرد
چنانچه منبعی به دفعات در یک متن مورد استفاده قرار گیرد همان شماره استناد اول دوباره ذکر می شود .

وقتی بخشنی از متن یه منابعی متعدد استناد می شود برای منابع متوالی بین اولین و آخرین عدد و از کاما (،) برای جداسازی منابع غیر متوالی استفاده می شود (مثال ۲-۵،۳،۹)

-در صورت ذکر نام نویسنده(گان) در متن چنانچه نویسنده گان منبع مورد نظر دو نفر باشند نام خانوادگی هر دو نویسنده ذکر می شود (مثال: مردوخی و جهانگیری گزارش کردند که.....)

در صورتیکه نویسنده گان منبع مورد نظر بیش از دو نفر باشند بعد از نام نویسنده اول " و همکاران " ذکر می شود.(مثال: حسینی و همکاران گزارش کردند که .....

-در مورد منابع انگلیسی نام خانوادگی نویسنده (گان) به فارسی مانند موارد فوق آورده

می شود(اسمیت و همکاران) . آنچا که برای اولین بار در متن، نام فارسی نویسنده منبع انگلیسی ذکر

می شود نام خانوادگی آن به زبان انگلیسی بصورت پاورقی آورده شود (در پاورقی به صورت smith et al.

ب : نحوه نگارش فهرست منابع

-جز سطر اول هر منبع سایر سطراها باید با ۱ سانتی متر تورفتگی شروع شود و شروع هر منبع فاقد هر گونه علامت و نشانه باشد.

جهت نگارش فهرست منابع از الگوی ونکوور (الگوی رایج منابع علوم پزشکی) استفاده می شود به گونه ای که در این روش ، فهرست منابع و مأخذ به ترتیب استفاده در متن تهیه و تنظیم می شود ، نخستین منبع استفاده شده در متن خواهد بود.

شیوه نگارش فهرست منابع طبق الگوی ونکوور (به نقطه گذاری ها توجه شود)

- ✓ -شماره هر منبع در متن به صورت اعداد داخل پرانتز () در انتهای حمله مربوط (پیش از نقطه) قرار داده می شود .
ترتیب منابع در فهرست بر اساس ترتیب استفاده در متن است.
- ✓ -در متن جهت گزارش مطالعت قبلی چنانچه منبعی دو نویسنده داشته باشد اسم هر دو نفر و چنانچه بیش از دو نویسنده داشته باشد پس از ذکر نام نویسنده اول عبارت "و همکاران " آورده می شود.
- ✓ -ذکر اسمی نویسنده کان در فهرست منابع تا ۶ نویسنده مجاز است؛ در صورتی که نویسنده هفتم یا بیشتر وجود دارد از کلمه "و همکاران " یا "et al" استفاده شود.
- ✓ -از آوردن القاب مانند : آقا ، خانم، دکتر ، پرسورو.... برای نویسنده کان در متن یا فهرست منابع خودداری شود .
- ✓ -در تنظیم فهرست منابع ، سطر دوم به بعد هر منبع باید ۶ حرف داختر تایپ شود .
- ✓ -شیوه نگارش منابع بر اساس سیستم ونکوور و به صورت زیر می باشد:

■ منابع به صورت کتاب:

در صورتی که نویسنده کل کتاب یک یا چند نفر باشد : نام و نام خانوادگی (فاسله) نام و در منابع انگلیسی حرف اول نام (.) عنوان کتاب(.)نوبت چاپ (.) محل انتشار (:) ناشر (،) سال انتشار (:) صفحات (.) [نام نویسنده کان با علامت (،) از هم جدا می شوند]
مثال:

Cohen S,Burns RC.Pathway of the Pulp .8 th ed . St Louis :Mosby ,2002:128-131.

جهانشاهی غلامرضا .راهنمای تشخیص افتراقی بیماریهای دهان . چاپ اول . اصفهان : دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوارسگان . ۱۳۷۷، ۲، ۸: ۱۰۴-۸.

در صورتی که هر فصل از کتاب توسط نویسنده‌گان مختلفی نوشته شده باشد : نام خانوادگی نویسنده آن فصل (فاسله) حرف اول نام (.) عنوان فصل (.) در (In): نام خانوادگی نویسنده (فاسله) حرف اول نام (.) عنوان کتاب (.) نوبت چاپ (.) محل انتشار (:) ناشر (.) سال انتشار (:) صفحات (..).

مثال :

Meltzwer PS ,Kallioniemi A,Trent JM.Chromosome Alterations in Human Solid Tumors In: yogelstein B ,Kinzler KW , editors .The Genetic Basis of Human Cancer.new York :McGraw-Hill .2002:p.93-103

در صورتی که کتاب ترجمه باشد: عبارت ترجمه و سپس نام مترجمان پس از عنوان کتاب و پیش از نوبت چاپ ذکر شود

مثال :

کریگ . پاورز . مواد دندانپزشکی ترمیمی. ترجمه : برکتین مهرداد ، فیض عطیه . چاپ اول ، تهران : شایان نمودار . ۱۳۸۲ . صفحات ۱۲۸-۴۰.

■ منابع به صورت مجله:

نام و نام خانوادگی (فاسله) نام (.) عنوان مقاله (.) نام اختصاری مجله (فاسله) سال انتشار (:) دوره (شماره)(:) صفحات (.) در صورتی که تنها خلاصه مقاله مورد استفاده بوده است باید عبارت [Abstract] یا [چکیده] در انتهای منبع آورده شود

مثال :

Berbert A,Filho Mt,ueno AH,Bramante CM,Ishikiriam A. The influence of Ultrasou in Removing Intraradiacular Posts .Int Endod J1995 ;28 (1):52-56

شیرانی فرزانه ، مالکی پور محمد رضا ، میرزا کوچکی پروین ، ضیاء پیمان . تاثیر مواد اتصال دهنده مختلف بر ریز نشت حدفاصل آمالگام و کامپوزیت قابل جریان . مجله دانشکده دندانپزشکی اصفهان ۱۳۸۴ : ۱ (۳ و ۴) ۲۹-۲۳:

منابع به صورت پایان نامه:

نام خانوادگی نویسنده (فاسله) نام (.) عنوان (.) استاد راهنمای (.) نام خانوادگی استاد راهنمای (فاسله) نام (.) مقطع پایان نامه (,) نام دانشکده (,) نام دانشگاه (.) سال انتشار.

مثال :

حسینی نداد . بررسی آزمایشگاهی دو روش استحکام بخشی ، جهت ترمیم دندانهای سانترال درمان ریشه شده فک بالا ، با دیواره های نازک ریشه . استاد راهنمای : مالکی پور محمد رضا . پایان نامه دکترای حرfe ای ، دانشکده دندانپزشکی ، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان . ۱۳۸۲ .

منابع به صورت مجله صفحه الکترونیکی روی اینترنت:

نام خانوادگی نویسنده (فاسله) نام (.) نام اختصاری مجله الکترونیکی (فاسله) [Serial on line] سال نشر (و ماه نشر در صورت لزوم) (:) [روز، ماه و سال دسترسی Gited (.) دوره (شماره):] [شماره صفحات يا قاب ها (.) Available from (:) نشانی اینترنتی دسترسی.

مثال:

Bernic SM .Improving Dental Access .J Am Dental Assoc [Serial Online]2001 ; [cited 2007 Aug 8]. 132 (8) [about3p] .Available from :<http://www.jada.ada.org/egi/content/full/132/8/1078>

منابع به صورت صفحه وب

نام و نام خانوادگی نویسنده (فاسله) نام [يا شرح پدید آورنده] (.) سال نشر در صورت دسترسی (:) [شماره صفحات يا قاب ها] [روز ، ماه و سال دسترسی Available from (.) cited (:) نشانی اینترنتی دسترسی.

مثال:

Dentsply Co .BioPure(MTAD)Cleanser :[2 screens] [cited 2006 Nov 26].Available from :www.store.tulsadental.com/catalog/bippure.html

منابع به صورت مقالات ارائه شده در همایش ها :

اسم نویسنده (گان) . عنوان مقاله . در (In) : نام همایش ؛ سال ماه روز(ها) ؛ شهر ، کشور محل همایش . صفحات.

Waston Tf ,Sherrif M ,Burtlett . The Influence of Fluorade Varnish on Attrition of dentin . In : LADPEF Conference ;2006 13-16 sep; Dublin, Ireland . p :27

امینی شیرین ، امینی مسعود ، محمدی مریم . تاثیر درمانهای پریودنتال فاز یک همراه یا بدون تجویز آنتی بیوتیک بر کترل دیابت نوع دوم . در : ششمین همایش بین المللی انجمن علمی پریودونتولوژی ایران ؛ ۱۰-۱۲ آبان ۱۳۸۵ ؛ شیراز ، ایران . صفحه : ۴۶.

سازمان به عنوان مولف و ناشر:

نام سازمان . عنوان مقاله . سال نشر ؛ مجلد (شماره):صفحات .

مثال:

Diabetes Prevention program Research Group .Hypertension ,Insulin , and prionsline in Participant With Impaired Glucose Tolerance . Hypertension .2002:40(5):679-86

۴- پیوست ها

در صورتیکه احتیاج به پیوست ها باشد این بخش بعد از فهرست منابع و قبل از چکیده انگلیسی آورده می شود.

۵- چکیده‌ی انگلیسی

در این صفحه ترجمه چکیده فارسی به زبان انگلیسی قرار می‌گیرد. ذکر عنوان پایان نامه یا رساله در چکیده انگلیسی الزامی است. در عنوان انگلیسی حرف اول کلمات باستثنای حروف اضافه بزرگ تایپ شود.

۶- صفحه‌ی انگلیسی مشابه طرح روی جلد انگلیسی

کلیه مندرجات روی جلد انگلیسی با همان ترتیب فاصله‌ها و قلم‌های روی جلد در این صفحه قرار می‌گیرد. (طبق نمونه)

- صفحه‌ی سفید

بعد از چکیده‌ی انگلیسی و قبل از جلد صفحه سفید قرار می‌گیرد.

ویرایش و نکات فنی پایان نامه و رساله

کلیه مطالب و مندرجات پایان نامه یا رساله می بایست با برنامه word تایپ و حروفچینی شود. تمامی متن ها روی کاغذ ۲۱×۲۹/۷(A4) یک رو تایپ می شود. صفحات اصلی می بایست بصورت ساده و بدون استفاده از کادر و یا سر صفحه تایپ شود.

استفاده از کادر و یا سر صفحه تایپ شود. خط اول کلیه پاراگراف های متن به استثنای پاراگراف اول هر بخش باید به اندازه ۱ سانتی متر تورفتگی داشته باشد.

۱- جلد

-جنس جلد از مقوا با ضخامت ۲ تا ۳ میلی متر با روکش چرم مصنوعی (گالینگور) می باشد.

-رنگ جلد برای پایان نامه های کارشناسی ارشد حتما آبی تیره (سرمه ای) و برای رساله های دکتری حتما مشکی و ترجیحاً از نوع ساده انتخاب شود.

-قطع جلد نیم سانتی متر بزرگتر از قطع کاغذ است.

-نوشته های روی جلد بصورت طلاکوب چاپ میگردد.

-آرم دانشگاه به طول ۵ و عرض ۳ سانتی متر در گوشه بالایی سمت چپ جلد قرار گیرد بطوریکه فاصله لبه ابتدایی آن از بالا و سمت چپ جلد ۱/۵ سانتی متر می باشد(طبق نمونه)

-تمام مندرجات روی جلد به غیر از آرم دانشگاه نسبت به دو طرف چپ و راست آن باید کاملاً در وسط قرار گیرد.

-در قسمت عطف، عنوان پایان نامه ...، نام و نام خانوادگی نویسنده و سال نوشته و زرکوب می شود.

-ترتیب و محل قرار گرفتن هر یک از مندرجات دقیقاً مطابق نمونه پیوست میباشد.

-صفحه جلد به انگلیسی که مطالب آن ترجمه روی جلد فارسی است و تاریخ ماه و سال آن به میلادی قید شود.

-حرف اول کلمات عنوان انگلیسی بجز حروف اضافه بزرگ تایپ شود.

-علاوه بر مندرجات روی جلد که به زبان فارسی است، لازم است کلیه مندرجات به زبان انگلیسی در پشت جلد نیز طلاکوب شود.(این بند شامل رشته های زبان های خارجی نیز می باشد)

۲- اندازه و نوع قلم مورد استفاده

لوتوس و برای انگلیسی قلم B نوع قلم مورد استفاده در تمامی متن یکنواخت و برای فارسی قلم میباشد. اندازه و نوع قلم مورد استفاده در بخش های مختلف پایان نامه و رساله Times New Roman مطابق جدول زیر می باشد.

جدول اندازه و نوع قلم مورد استفاده در بخش های مختلف پایان نامه

اندازه	نوع قلم	نوع متن
۱۴	B لوتوس نازک	متن فارسی
۱۸	B تیتر	عنوان فصل
۱۶	B لوتوس سیاه	تیترهای اصلی
۱۴	B لوتوس سیاه	تیترهای فرعی
۱۲	B لوتوس نازک	چکیده فارسی
۱۲	B لوتوس سیاه	عنوان جدول یا شکل
حداکثر ۱۲	B لوتوس نازک	متن جدول
حداکثر ۱۰	B لوتوس نازک	زیر نویس جدول
۱۰	B لوتوس نازک	پاورقی فارسی
۸	Times new roman	پاورقی انگلیسی
۱۳	Times new roman bold	عنوان چکیده انگلیسی
۱۲	Times new roman	متن چکیده انگلیسی
۱۳	B لوتوس نازک	فهرست منابع فارسی / عربی
۱۲	Times new roman	فهرست منابع انگلیسی

۳- حاشیه بندی و فاصله گذاری

HASHIYE های سمت راست ، بالا و پایین ۳ سانتی متر و حاشیه سمت چپ برابر ۲ سانتی متر می باشد. این حاشیه باید در سرتاسر پایان نامه رعایت شود . ضمنا در صورتی که متن به زبان انگلیسی می باش د فاصله هرسطر از سمت راست کاغذ ۲ سانتی متر و از سمت چپ ۲ سانتی متر باشد.

- در صورتی که در برخی موارد اندازه شکل ها یا جدول ها بزرگتر از فضای داخل حاشیه ها باشد، با کوچک کردن آنها و یا با استفاده از کاغذ A3 (بصورت تا خورده) حاشیه رعایت می گردد .

- تعداد سطراها در هر صفحه حداکثر ۲۷ و حداقل ۲۲ سطر باشد

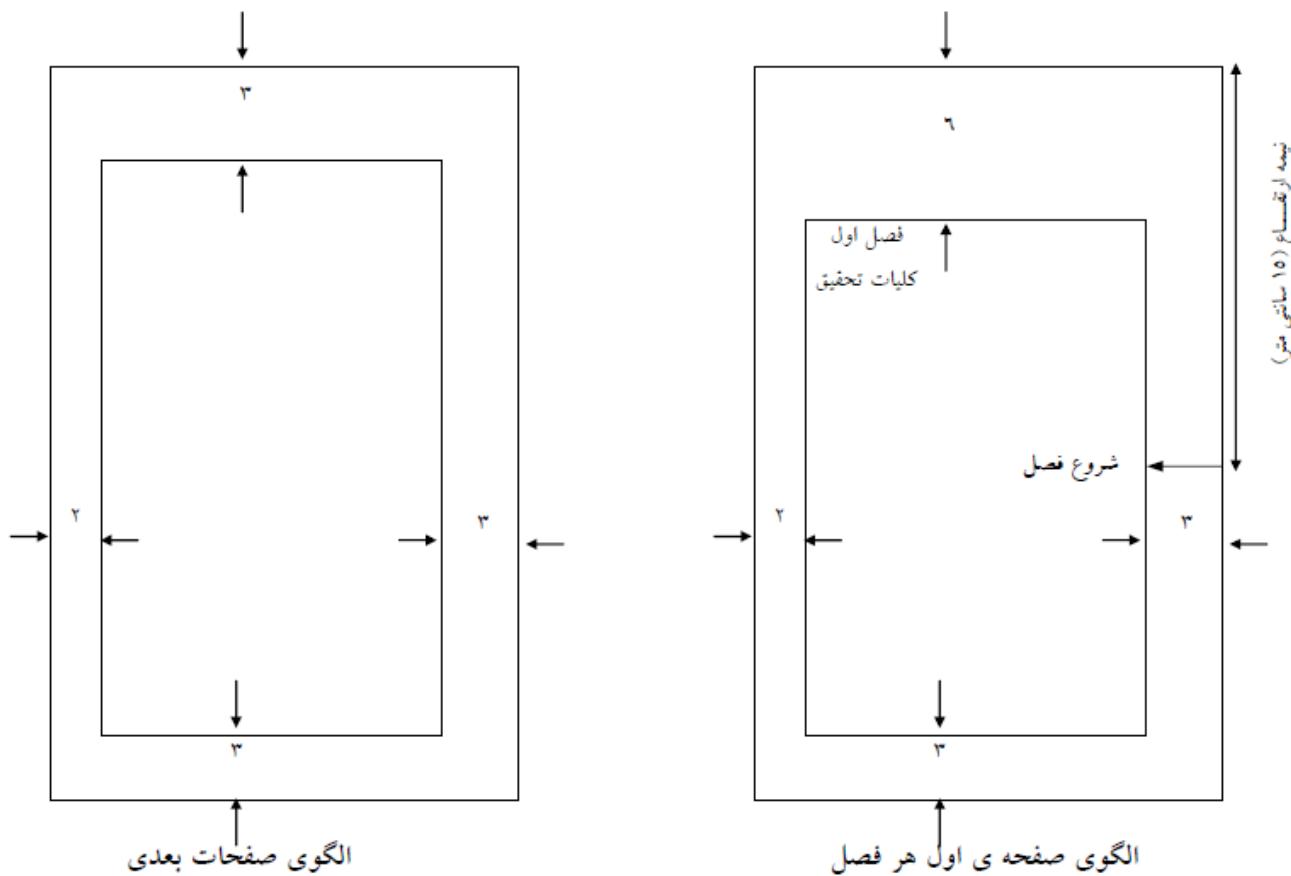
- فاصله سطر ها در تمامی پایان نامه برابر ۱ سانتی متر معادل word single در است

- فاصله بین عناوین با متن قبل یک سطر و با متن بعد فاصله نیاز ندارد.

- بین متن و جدول ها و فرمول ها نیز یک سطر فاصله در نظر گرفته شود.

- بین عنوان جدول (شکل، نقشه) و جدول فاصله نیاز ندارد.

*صفحه اول و سایر صفحات هر فصل مطابق الگوی زیر باشد.

* لازم نیست یک صفحه جداگانه برای عنوان هر فصل درنظر گرفته شود.

۴- شماره گذاری

الف - شماره گذاری صفحات

- شماره گذاری صفحات مقدماتی و اصلی پایان نامه یا رساله مطابق جدول زیر می باشد.
- شماره صفحات با رعایت فاصله ۱/۵ سانتی متر از پایین صفحه و کاملا در وسط صفحه می باشد.
- در مورد پایان نامه ها و رساله های زبان های خارجی صفحات مقدماتی با اعداد رومی شماره گذاری می شوند.

شماره گذاری صفحات پایان نامه های فارسی

صفحه	شماره گذاری
بسم الله الرحمن الرحيم	الف
صفحة عنوان به زبان فارسی	ب
صفحة تأييديه هأت داوران	ج
سپاسگزاری	د
تقديم به ...	ه
فهرست مطالب	ادame حروف ابجد
فهرست جدول ها	ادame حروف ابجد
فهرست شکل ها	ادame حروف ابجد
فهرست نقشه ها	ادame حروف ابجد
چکیده فارسی	۱
فصلول پایان نامه	ادame اعداد عربی
فهرست منابع فارسی	ادame اعداد عربی
فهرست منابع انگلیسی	ادame اعداد عربی
پیوست ها	ادame اعداد عربی
فهرست نام ها (درصورت تمایل)	ادame اعداد عربی
چکیده انگلیسی	ادame اعداد عربی
صفحة عنوان به زبان انگلیسی	بدون شماره
حرروف ابجد :ابجد، هوز، حطی، کلمن، سعفص، قرشت ، ثخذ، ضطبع	
اعداد عربی: ۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-.....	

ب- شماره گذاری بخش ها ، جدول ها، شکل ها، فرمول ها و...

- بخش ها و زیر بخش ها به عدد شماره گذاری می شوند ، بطوری که شماره فصل در سمت راست و شماره بخش بعد از آن آورده شود مانند:

۲-۳-۴-۲-۳- بیان کننده زیر بخش ۴ از بخش ۲ از فصل ۳ است.

۲-۳-۱-۴-۲-۳- بیان کننده زیر بخش ۱ از بخش ۴ از بخش ۲ از فصل ۳ است.

حد مجاز شماره ها حداقل ۴ رقم است پس از آن در صورت نیاز از حروف الفبا فارسی یا از خط تیره (-) استفاده شود.

-شماره گذاری شکل ها، جدول ها، نمودار ها و نقشه ها نیز بصورت فوق می باشد .مثلاً دهمین شکل در فصل سوم بصورت شکل (۱۰-۳) نوشته می شود.

-پیوست ها با حروف الفبای فارسی نامگذاری می شود .و عنوان مثال سومین جدول در پیوست "ب" بصورت جدول(ب-۳) نوشته می شود .

-برای شماره گذاری روابط و فرمول ها نیز عدد سمت راست بیانگر شماره فصل و عدد سمت چپ شماره رابطه مورد نظر است . مثلاً چهارمین رابطه در فصل سوم به صورت (۴-۳) نوشته می شود.

۵- جدول ها و شکل ها

-جدول ها و شکل ها در هر فصل به طور جداگانه و به ترتیبی که در متن می آیند ، در داخل پرانتز به عدد شماره گذاری می شوند.

-تمامی شکل ها (تصویر ها، نمودارها، منحنی ها) و جدول ها باید با کیفیت مناسب تهیه شوند. به گونه ای که کمی تهیه شده از آنها از وضوح کافی بر خوردار باشد.

-چنانچه جدول، شکل یا تصویری از مرجعی آورده شده است، مرجع در انتهای عنوان جدول یا شکل ذکر گردد .همچنین لازم است به کلیه شکل ها و جدول ها در متن ارجاع شده باشد.

-عنوان جدول در بالای جدول و عنوان شکل در پایین شکل آورده می شود.

-جدول باید فاقد خطوط عمودی و حداقل خطوط افقی باشد.

-در نمودارها محورهای عمودی و افقی باید کاملاً مشخص باشند و در صورتیکه نمودار بیش از یک منحنی داشته باشد به راهنمای نیاز دارد با توجه به استفاده از چاپ سیاه و سفید، منحنی ها باید با بکارگیری طیف رنگی خاکستری از یکدیگر تمایز شوند.

-از درج اعداد و کلمات انگلیسی در جدول ها و شکل ها خودداری شود . تمام اعداد و کلمات به فارسی نوشته شود.

۶- روابط ریاضی و فرمول ها

-فرمول ها در هر فصل به طور جداگانه و به ترتیبی که در متن می آیند ، در داخل پرانتز به عدد شماره گذاری می شوند.

واحد فرمول ها و تمام اعداد و مقادیر مندرج در متن باید مطابق با سیستم SI ارائه شود. در موارد خاص که از سیستم های دیگر استفاده می شود باید معادل آن در سیستم SI در پاورقی آورده شود.

-هر فرمول نخستین بار که در متن استفاده می شود باید تعریف شود.

۷- پاورقی یا زیرنویس

-در صورتی که یک عبارت یا واژه نیاز به توضیح خاصی داشته باشد، توضیح را می توان در همان صفحه ارائه نمود. در این صورت عبارت یا واژه توسط شماره ای که بصورت کوچک در بالا و سمت چپ آن تایپ می شود و در زیرنویس، توضیح مربوط به آن شماره ارائه می شود.

-اندازه قلم مورد استفاده در زیرنویس برای فارسی ^{۱۰} و برای انگلیسی ^۸ باشد.

-پاورقی فارسی از سمت راست و پاورقی انگلیسی از سمت چپ درج شود.

-شماره گذاری پاورقی بصورت صفحه ای باشد.

۸- درج لغات لاتین در متن فارسی

-حتی المقدور از آوردن کلمات انگلیسی در متن فارسی خودداری شود و ترجیحاً معادل فارسی آن آورده شود و در صورت لزوم معادل انگلیسی کلمه یا عبارت در پاورقی آورده شود.

-در مواردی که لازم است از کلمات اختصار انگلیسی در متن استفاده شود، ابتدا معادل فارسی آن نوشته شده و سپس حروف اختصار در پرانتز قرار می گیرد و اصل کلمه یا عبارت انگلیسی در پاورقی آورده می شود.

-آوردن اصل کلمه یا عبارت انگلیسی در پاورقی فقط برای اولین بار ضرورت دارد.

-در صورت استفاده از کلمه انگلیسی در متن فارسی اندازه قلم آن ۲ شماره کوچک تر از اندازه قلم فارسی باشد.

نحوه نگارش فهرست مطالب

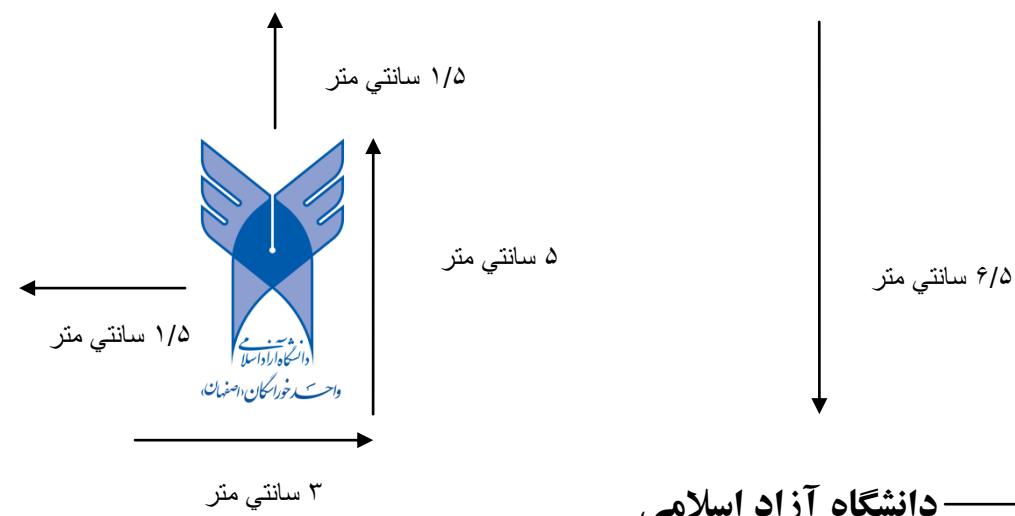
فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده.....
	فصل اول : کلیات تحقیق
۲	-۱-۱
۳	-۲-۱
۳	-۱-۲-۱
۵	-۳-۱

نحوه نگارش فهرست جدول ها

فهرست جدول ها

صفحه	عنوان
۳	جدول ۱-۱- عنوان جدول
۶	جدول ۱-۲- عنوان جدول

دانشگاه آزاد اسلامی → Zar Bold ۱۶ فونت ۱۶

واحد خوارجگان → Zar Bold ۱۶ فونت ۱۶

دانشکده ..... → Zar Bold ۱۶ فونت ۱۶

حداقل یک سطر فاصله →

پایان نامه (یا رساله) برای دریافت درجه ..... در رشته .....
گرایش..... → فونت ۱۶ zar

حداقل یک سطر فاصله →

عنوان → zar ۱۶ فونت ۱۶

..... → Titr ۲۰ فونت ۲۰

حداقل یک سطر فاصله →

استاد راهنمای ..... → zar ۱۶ فونت ۱۶

دکتر ..... → zar Bold ۱۴ فونت ۱۴

حداقل یک سطر →

استاد مشاور(استادادن مشاور) → Zar ۱۶ فونت ۱۶

دکتر ..... → Zar Bold ۱۴ فونت ۱۴

حداقل یک سطر فاصله →

نگارنده → Zar ۱۶ فونت ۱۶

..... → Zar Bold ۱۴ فونت ۱۴

حداقل یک سطر فاصله →

ماه و سال → Zar Bold ۱۲ فونت ۱۲

3 سانتی متر

Times New Roman 16 Bold ← Islamic Azad University

Times New Roman 14 Bold ← Khorasgan Branch

Times New Roman 12 Bold ← Faculty of.....

A Thesis Subitted In Partial Fulfillment Of The Requirments For The
Times New Roman 14 Degree Of M.Sc(Ph.D) In Dentistry(.....)

Times New Roman 15 ← Title

Times New Roman 18 Bold ← .....

Times New Roman 15 ← Supervisor

Times New Roman 14 Bold ← Dr. .....

Times New Roman 15 ← Advisor(s)

Times New Roman 14 Bold ← Dr. .....

Dr. .....

Times New Roman 15 ← By

Times New Roman 14 Bold ← .....

Times New Roman 12 Bold ← month and years

تعهد نامه اصالت پایان نامه

اینجانب .....دانش آموخته مقطع دکترای تخصصی در رشته دندانپزشکی که در تاریخ ..... از پایان نامه خود تحت عنوان .....با کسب نمره .....و درجه ..... دفاع نموده ام بدینوسیله معهده می شوم:

۱) این پایان نامه / رساله حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه ، کتاب ، مقاله و.....) استفاده نموده ام ، مطابق ضوابط و رویه موجود ، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست مربوطه ذکر و درج کرده ام .

۲) این پایان نامه / رساله قبل از دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح ، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

۳) چنانچه بعد از فراغت از تحصیل ،قصد استفاده و هرگونه بهره برداری اعم از چاپ ، ثبت اختراع و ..... از این پایان نامه داشته باشم ،از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوز های مربوطه را اخذ نمایم .

۴) چنانچه در هر مقطعی زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود. عواقب ناشی از آن را می پذیریم و واحد دانشگاهی مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت .

نام و نام خانوادگی دانشجو

تاریخ و امضاء

يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أَوْتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ

"قرآن کریم"

تصویب نامه

.....با عنوان .....با عنوان .....با عنوان .....با عنوان .....با عنوان .....با عنوان

در جلسه مورخ .....تحت نظرارت شورای پایان نامه متشکل از استادان زیر با درجه .....و نمره .....مورد تایید قرار گرفت.

امضا	۱- استاد راهنمای:
امضا	۲- استاد مشاور:
امضا	۳- نماینده گروه آموزشی :
امضا	۴- نماینده گروه آموزشی :
امضا	۵- منتخب گروه آموزشی :
امضا	۶- نماینده شورای پژوهشی :

دکتر پیام نجفی
معاون پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی
واحد خوارسگان
تاریخ ..... امضا

اگون که بعایت والطاف، یکان ای دور و کتری ذهن پرگلی را به موقیت بپیان رسانده ام و مسویت خدمت به خلق را بر عده کرده ام و دیگر که قرآن کریم به خداوند متمال کرد اینی آشناهونان است، و ناش آراش دلایل خودمندان و یادش خنای آلام در منان، گونهای ای کنم که بخواره حدود ای و احکام مقدس دین را هم تمثیلم شدم، از تفسیح حقوقی بیان پیزیم و ملاست و بسود آلان را بر منافع مادی و اسائل نفسی خود مقدم دارم، در میانه و مجاబ، حريم خلف را رعایت کنم و اسرار بیان خود جزء ضرورت شرعی و قانونی فاش ننمایم، خود را نسبت به حقوق است حرفرزگی و حرست بگهان متمد بدانم و از آنکه باموری که پرسیم کاری و شرافت و اخلاق پرگلی منافات دارد اینجا بورزهم، بخواره برای ارتقاء، دانش پرگلی خویش ملاش ننم و از دنیا داده ام که آنکه و مدارست لازم را در آن ندارم خودداری نمایم، در امر بدشت، اعلاء فرهنگ و آنکه بای عومنی تلاش نمایم و متین، حظ و ارتقاء، سلامت باید را مسویت اساسی خوش بانم.

محل امانه و انجوی فارغ تحصیل

کوایی می شود خانم آقاهاي ..... دسترنج ..... آمین تکلیف را در حضور ای اجانب این بیان بیان میکنند که زیرا بعیل آورده و کوکنده نامه را امانه نمود.

۱- استاد (استادان) راهنما: نام و نام خانوادگی ..... امضاء

۲- استاد (استادان) مشاور: نام و نام خانوادگی ..... امضاء

۳- نماینده گروه آموزشی: نام و نام خانوادگی ..... امضاء

۴- منتخب گروه آموزشی: نام و نام خانوادگی ..... امضاء

۵- نماینده شورای پژوهشی : نام و نام خانوادگی ..... امضاء